

**Результати обговорення
проекту освітньої програми (змін до ОП) *Філологія. Українська мова та література*
вид освітньої програми (ОПП, ОНП) *Освітньо-професійна*
за спеціальністю *035. Філологія*
у період 1.01.2020 – 11.03.2020 р.**

№ З/п	Автор пропозиції / відношення до групи стейкхолдерів	Дата надходження пропозиції / її оформлення	Суть пропозиції, її обґрунтування	Інформація від гаранта ОП про врахування пропозиції / обґрунтування причини неврахування пропозиції
1.	Губай С. В. / в. о. директора Департаменту освіти та науки Хмельницької міської ради	28 лютого 2020 року (у письмовому вигляді – відгук на освітню програму)	<p>У другій частині наводиться перелік обов'язкових компонентів освітньої програми, який досить обмежений, особливо в другому семестрі.</p> <p>Не визначаються і вибіркові компоненти, зокрема не зовсім чітко прописується такий вибірковий компонент, як практична підготовка.</p> <p>В освітньо-професійній програмі необхідно уточнити, чи може випускник магістратури працювати в закладах середньої і позашкільної освіти, оскільки це питання з'ясовується неоднозначно (зокрема, на таку можливість орієнтують фахові компетентності і програмні результати навчання, визначені освітньою програмою, проте вона не вказана у графі «Придатність до працевлаштування»). Узагалі тут</p>	<p>Обмежений перелік обов'язкових навчальних дисциплін зумовлений тим, що протягом одного семестру не може бути більше ніж вісім форм контролю знань. У другому семестрі таких предметів ще менше, адже повинна бути реалізована вимога стосовно чверті вибіркових дисциплін – не менше ніж 22,5 кредити), а це чотири предмети із семи, і це при тому, що у третьому семестрі ми запропонували вибіркову практичну підготовку.</p> <p>Перелік вибіркових навчальних годин в освітній програмі не передбачений, але він наявний на сайті кафедри (лише для нашої спеціальності, але магістранти можуть вибирати із загальноуніверситетського списку, причому ті дисципліни, які не пов'язані з філологією).</p> <p>Проблемним питання було з'ясування усіх сфер, де можуть працювати випускники магістратури. Після консультацій з Міністерством освіти і науки України будуть внесені спеціальності «викладач української мови і літератури та зарубіжної літератури ЗВО», «учитель української мови та літератури ЗСО», оскільки відповідні компетенції і програмні результати визначені освітньою програмою.</p>

			варто посплатися на Державний класифікатор професій ДК 003: 2010.	
2.	С. А. Манзюк, старший викладач кафедри теорії та методик суспільно-гуманітарних дисциплін, методист української мови та літератури Хмельницького обласного інституту післядипломної підготовки педагогічних працівників	28 лютого 2020 року (у письмовому вигляді – відгук на освітню програму)	У графі «Придатність до працевлаштування» вказується на можливість роботи на викладацьких посадах у закладах вищої освіти (проте у цьому переліку як місця майбутнього працевлаштування немає закладів середньої освіти). Натомість серед фахових компетентностей, визначених освітньою програмою (всі три компетентності орієнтовані на педагогічну діяльність), зазначено здатність виявляти стан і можливості поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища не лише у вищих, а й у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах. Аналогічна ситуація і з програмними результатами, визначеними освітньою програмою, два з яких («володіти професійними якостями викладача або учителя-філолога» та «аналізувати стан і можливості поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища у вищих, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах»), як бачимо, теж пов'язані з освітнім простором загальноосвітніх навчальних закладів. На нашу думку, цього достатньо для того, щоб в освітній програмі вказати на можливість випускника магістратури працювати і на учительських посадах. Для цього, звичайно,	Магістрантам пропонується не лише окремо вивчати особливості викладання української мови та літератури у закладах вищої освіти, а й у переліку вибіркових дисциплін – у закладах середньої освіти («Сучасний урок української мови у ЗСО» та «Сучасний урок літератури у ЗСО»). Ми виходили з того, що лінгвістичний блок об'єднує багато дисциплін (майже десять), і всі вони мають специфічні атрибути, на які слід звернути увагу в навчальному процесі. Аналогічна ситуація і з літературознавчим блоком, де поєднано українську літературу, зарубіжну літературу і теорію літератури. Крім того, значна кількість магістрантів схвалює наявність таких дисциплін, тому ми їх не об'єднуємо в один предмет. Що стосується вибіркових дисциплін методичного циклу, то мета введення їх – ознайомити з особливостями проведення уроків української мови та літератури у загальноосвітній школі тих магістрантів, які цих дисциплін у бакалавраті не вивчали (навчалися на тих спеціальностях, де ці предмети не викладалися). Саме такі магістранти, якщо вони хочуть, щоб у їхньому дипломі було записано «учитель української мови та літератури ЗСО», повинні пройти і вибіркову практичну підготовку – педагогічну практику у школі. Інші магістранти, які такий вид діяльності уже виконували, в цей час проходять наукову, організаційну

			бажано було б увести в перелік компонентів освітньої програми відповідне забезпечення, адже кількість навчальних дисциплін у ньому досить обмежена. Можна і у змісті навчання таких предметів, як «Педагогіка і психологія вищої школи», «Методика викладання літератури у закладах вищої освіти» та «Методика викладання української мови у закладах вищої освіти», зазначити відповідні розділи. Це, безумовно, дозволить розширити сферу працевлаштування магістрів-філологів.	і виховну практику у закладах вищої освіти. Можливий варіант і включення до програми практики елементів журналістської, редакторської та інших практик, що буде відбито в індивідуальному плані навчання.
3.	Слоква Ольга, магістрантка групи ФУМм-19	2 березня 2020 року (у письмовому вигляді – відгук на освітню програму)	Щодо методики викладання літератури у ЗВО та методики викладання української мови у ЗВО, то я вважаю, що ці предмети можна було б об'єднати в один. Так як студенти нещодавно пройшли практику в шкільних закладах, то їхні знання потрібно лише удосконалити, тобто подати новий матеріал, який стосується лише закладів вищої освіти. І зробити це можна одним курсом, адже методика викладання цих двох предметів не така різна.	Відповідь уже наведена вище.
4.	Король Ангеліна, магістрантка групи ФУМм-19	2 березня 2000 року (у письмовому вигляді – відгук на освітню програму)	«Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» – дисципліна не менш важлива, адже, на мою думку, кожен філолог повинен знати та розуміти декілька мов. Недолік дисципліни в тому, що вона не вивчалася систематично, а систематичність та повторюваність – невід'ємні елементи для вивчення мови.	Ми не можемо продовжити вивчення іноземної мови у другому семестрі, однак магістранти можуть це зробити, обравши її з переліку вибіркових дисциплін (також можна звідти вибрати і польську мову, яка раніше була в освітніх програмах і навчальних планах магістратури). Неможливо збільшити і кількість годин на вивчення іноземної мови у першому семестрі, тому що кількість тижневих годин і так уже становить

5.	Коваль Марина, магістрантка групи ФУМм-19	3 березня 2020 року (у письмовому вигляді – відгук на освітню програму)	<p>Добре, що визначені освітньою програмою фахові компетентності та програмні результати навчання вказують на можливість оволодіння тими компонентами, які пов'язані з педагогічним процесом у вищій і середній освіті. Але не зовсім вдало сформульовано інтегральну компетентність, у якій вказується, що передбачається проведення досліджень та здійснення інновацій, які характеризуються невизначеністю умов і вимог; аналогічно визначається мета освітньої програми – «підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що ... характеризуються невизначеністю умов і вимог». По-перше, чому ці вимоги й умови не визначені, адже відомо, чого і як нас мають навчити, по-друге, чому філологи мають розв'язувати задачі, ми ж не математики і не фізики (мають бути завдання).</p> <p>Хотілося би також, щоб в освітній програмі хоча б орієнтовно були вказані вибіркові дисципліни, які може обрати собі магістрант (принаймні на рівні випускової кафедри, адже ми розуміємо, що можемо обирати предмети із загальноуніверситетського переліку); це може або зацікавити майбутнього абітурієнта, який наперед може продумати структуру своєї фахової</p>	<p>18), як і окремих дисциплін у другому семестрі з цієї причини.</p> <p>До компетентностей і програмних результатів навчання майже немає зауважень, якщо не рахувати інтегральну компетентність, яка, на думку рецензента, не зовсім вдало сформульована, оскільки в ній вказується, що передбачається проведення досліджень та здійснення інновацій, які характеризуються невизначеністю умов і вимог, які, навпаки, мають бути чітко сформульовані, а магістранти повинні знати, чого і як їх навчати. Ми залишаємо це твердження, вражаючи його своєрідним об'єднанням усіх можливих варіантів і компетентностей, і результатів навчання, і місць майбутнього працевлаштування, які насправді однозначно не можуть бути кваліфіковані.</p> <p>Нагомість мета освітньої програми – «підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми» буде нами уточнена, тому що у гуманітарній сфері превалюють завдання, а не задачі.</p> <p>Перелік вибіркових навчальних годин в освітній програмі не передбачений, але він наявний на сайті кафедри (лише для нашої спеціальності, але магістранти можуть вибирати із загальноуніверситетського списку, причому ті дисципліни, які не пов'язані з філологією).</p>
----	--	---	--	--

			<p>підготовки, або, навпаки, схилити його до навчання в іншому навчальному закладі, але вже без образ на наш університет.</p> <p>Знаючи ресурсне забезпечення освітньої програми (кадрове, матеріально-технічне, інформаційне тощо), підтверджуємо, що у Хмельницькому національному університеті створені всі умови для успішного оволодіння магістрантами професією філолога. Зазначимо також, що члени проєктної групи навіть применшили кількість викладачів, які мають науковий ступінь кандидата філологічних наук (за нашими даними, таких викладачів на кафедрі сім, а не шість).</p>	<p>Справді, відсоток викладачів, які мають науковий ступінь кандидата наук, становить не 70 %, а 80 %, однак це стало відомо нещодавно (Ющишина О. М. отримала підтвердження МОН України 26 лютого 2020 року).</p>
6.	Зозуля Катерина, магістрантка групи ФУМм-19	3 березня 2020 року (у письмовому вигляді – відгук на освітню програму)	<p>Ознайомившись з переліком компонентів освітньої програми, маю пропозицію додати більше дисциплін практичного характеру. Також, оскільки сьогодні на ринку праці більшість роботодавців вимагають знання іноземної мови, то вважаю за потрібне ввести її вивчення як обов'язковий предмет не лише в першому семестрі, а й в другому. Проаналізувавши перелік вибіркових дисциплін, хочу зробити висновок, що не всі дисципліни варто пропонувати для вивчення, оскільки деякі з них перегукуються з тими, що вивчались раніше. Також у переліку є дисципліни, які потрібно вивчати більш поглиблено.</p>	Відповідь наведена вище.
7.	Бадальян Гаєне, магістрантка групи ФУМм-19	3 березня 2020 року (у письмовому вигляді – відгук на освітню програму)	<p>У першу чергу, на мою думку, варто об'єднати між собою деякі методичні дисципліни. «Методика</p>	Відповідь частково наведена вище, однак окремі зміни в навчальний план будуть внесені з метою оптимізації

			<p>викладання української мови», «Методика викладання української літератури» у магістратурі, або ж «Методика навчання української мови», «Методика навчання української літератури», «Методика навчання зарубіжної літератури», «Методика навчання і виховання» на бакалавраті. Просто написавши усі назви цих предметів, можна зайняти пів сторінки формату А4, з цим потрібно щось робити, якимось оптимізувати, щось об'єднати. Тому що кожен семестр, який починається однаково з фрази викладача «Що таке методика?», можна вважати витраченим без усілякого сенсу. Замість цього можна дати більше годин світової літератури, яка, безперечно, дуже потрібна українському філологу, або ж більше годин самої української літератури, щоб мати змогу більше на ній зосереджуватись.</p>	<p>методичного блоку навчальних дисциплін.</p>
--	--	--	---	--

Гарант ОП _____

(Торчинський М. М.)

Розглянуто на засіданні кафедри української філології (протокол № 11 від 11 березня 2020 року)